

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

UPA:2024/26

Mariane Paviasen

09.April.2024

Oqaaseqarfik: Uunga siunnersuut: **Najukkani aatsitassanut tunngasunik suliaqarnerit pillugit Inatsisartut inatsisaat (Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq) Uunga siunnersuut: Aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit inatsisartut inatsisaata (aatsitassanut ikummatissanullu inatsit) allanngortinneqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisaat.**

(Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq)

Oqaaseqaat: Inuit Ataqatigiit sinnerlugit Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq siunnersuummut pingaaruteqartumut, pisariaqartumullu qaqitsinera ima oqaaseqarfigissavarput.

2021-imi ukiaanerani ataatsimiinermi Aatsitassanut inatsip allanngortinneqarneranut siunnersuuteqartutut, taasumallu akuersissutigineqareernerata kingorna suliassat tullerriaarnerisa ingerlanerat nuannaarutigalugulu qujamasuutigaara, aatsitassaatittami ullumikkorniit annerusumik aningaasarsiutaalernissaat pingaaruteqarluinnartuuvoq, siuarsaavigineqartariaqartorlu tassaavoq nunaqavissut aatsitassarsionnissamik ingerlatsinerulernissaat, nunatsinni pisuussutit uummaatsut inuussutissarsiuutigineqarnerulernissaat aqutissiunngartariaqartoq, pisariillisaanermillu ingerlatsiviusariaqartoq inatsisissatut siunnersuummi tunngavilerniarneqartoq maluginiagassaannngitsuungilaq.

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

Najukkami aatsitassanut tunngasunik suliaqarnerit pillugit inatsisiliornissamut siunnersuutigineqarnera Inuit Ataqatigiinniit oqaatigerusupparput siunnersuut tunngaviatigut taperserlugulu isumaqatigigatigu, taamaattorli tamatigut tamaanna ersarinnerulersinneqartariaqartoq isumaqarpugut.

Inuit Ataqatigiinni tunngaviusumik isumarput tassaavoq nunatta pisuussutaat uummassusillit uummaatsullu tassaasut nunatta inuisa pigisaat aammalu inuuniarnermi iluaqutigisassaat.

Aatsitassaattita nunaqavissunit atorluarneqarsinnaanerannik ammaasisuusutut isigaarput, tassami pitsaasumik siunnersuummi anguniarneqartoq tassaavoq nunaqavissut annerusumik allaffissornikkut ingerlatsiviunngitsumik aatsitassanik pinnerasaasiassanik katsersisinnaalersut tamatumallu kingorna aningaasarsiutigisinnaasaminnik suliaqarsinnaalernerat annertunerulertussaasutut isigaarput.

Siunnersuummi pineqartut tassaapput inuit ataasiakkaat akuersissummik peqaqqaaratik pinngortitamut atortunik tigummiaannartakkanik nassataqarlutik ujaqqanik nalilinnik aallersiinnaatitaalerneru, siunissamilu aatsitassarsiorfiit selskabet akuersiteqaarnagit ujaqqanik aallersinnaanerat anguniarneqarluni.

Taamaaliorniaraannilu piumasaqaatit naleqquttut siunnersuummi sinaakkuserniarneqarnerat paasilluarsinnaallugulu tapersersorparput..

Siunnersuut 15-inik kapitaleqarpoq 77-inillu paragraffeqarluni amerlasuunnik immikoortunik ilaqartinneqartoq.

Inatsip siunertaa innuttat aatsitassarsiorsinnaanerulernissaanik, illussanut attaveqaasersuutinullu suliassanut atugassanik tunngasuteqartut, inatsisitigut nutarteriffiullutillu pitsannngorsarneqarput, inatsimmili ilaatigut aatsitassanut inatsip pioreersumit tigulaarilluni sinaakkusersuuniartoqarluni. Immikkut nuannaarutissaavoq inuit peqqissusanik ajoqqusiinngitsumik

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

isumaannaallisaanermik pinngortitaq eriagalugu inuiaqatigiinnullu
piujuaannartitsinermik tunngasumik naleqquttunik imaqartinneqarmat.
Aammattaq nuannaarutigarpog Oqartussanut saaffiginnittarneq
pisariillisarniarneqarmat.

Siunnersuummit killiliussanut tunngasut:

Inatsisissaq aatsitassarsiornianut najukkami suliaqartut inuit ataasiakkaat
aammalu annertunngitsumik aatsitassarsiornianut aatsitassarsioreernerup
kingorna matusinissamut aningaasartuutaasinnaasut 250.000,-kr qaangernagit
matuneqarsinnaasunut atuuttussatut suliaavoq. Tamanna ima paasineqassaaq
aatsitassarsiortup aatsitassanik ujaasereerluni assaasimaguni
sanaartorsimaguniluunniit taakku piiarneqarnissaannut annerpaamik 250.000,-
kr atorpeqarsinnaasutut naatsorsuutigineqassasoq taakku sinnerlugit
atuisariaqartutut naatsorsorneqarsinnaasumik suliaqartoqarniarpat
Aatsitassanut tunngasumik suliaqarneq pillugu inatsisartut inatsisaat
malinneqalertussaasaaq.

Aammattaq 1 miiteri sinnerlugu itinerunngitsumik aatsitassarsiorniartunut
atuuttussaavoq, taanna iluarisimaarparput kisiannili nunaqavissut kisimiillutit
aatsitassanik akuersissuteqaratik annissuisinnaatitaalernerat
killilerniarneqanngilaq, nunaqavissut taamaalillugu aningaasarsiutigalugu
aatsitassanik isertitaqalersinnaanerat annertunerusumik
periarfissinniarneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi maluginiarparput annertujaamik Naalakkersuisut
piginnaatitsissummik pissarsiniartut tamannalu misissoqqissaagassaavoq
inatsisissatut siunnersuummi ilanngunneqarsinnaasortai
ilanngunneqarsinnaaqqullugit.

Suleriaaseq:

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

Siunnersuut malillugu siunnersuutigineqarpoq nunani tamalaani suleriaatsinut pitsaasunut naappertuuttumik suliat suliarineqassasut, nunanili tamalaanni akuerineqartoq imaasinnaavoq nunani issittumut naleqquttuunngitsoq taamaammat tamanna nunani tamalaanni issittumut naleqqututut pitsaanerpaamik atorineqarsinnaasoq ujartorneqartariaqarsorinarpoq.

Inuit nunani allaneersut nunatta pisuussutaannik tiguisinnaatitaalernissaat:

Inuit ataqatigiinni isumaqarpugut nunatta pisussutai tassaasut nunatta inuisa pigisaat, taamaammat nunatsinni najugaqartuunngitsut ukiumut aatsitassamik 1 kg-mik nunatsinniit nammineq tiguisimasaminik annissinnaalersinniarneqarnerat eqqarsarnartoqartipparput, taamaattorli akueriuminarnerutipparput nunaqavissumit aatsitassaq pisiarineqarsimasutut uppersarnerneqarsinnaasoq annissinnaappagu.

Siunnersuummi kalaallisuuani oqaaseq atorineqartartoq "Aalijangersimasumik Najugaqartoq aammalu Najugaqartuunngitsoq" paatsuunganartinneqarsinnaavoq taamaammat siunnersuummi pineqartut tassaammata Kalaallit Nunaanni aalijangersimasumik najugaqartut/ najugaqartuunngitsut oqaaseq taanna ersarinnerulersinneqarnissaa kissaatiginarpoq.

Siunnersuummi ajornartorsiutinngorsinnaasut ilaattut tikkuarusutarput tassaavoq ilisimatusarnissaq siunertaralugu katersorneqartut akuersissummik peqaratik annissarnissaannut tunngasoq, kikkulluunniit taava ilisimatusaatissatut taallugu aatsitassaattinnik annissuisinnaatitaallissappat? §9 imm.4-mi piunasaqaatit ersarinnerusunngortinneqartariaqarsoraarput.

Angallassilluni aatsitassaqarfimmut angalaartitsineq pisinnaatinneqalerniarpoq taamaalisoqarneranili, tasanili nunani allaneersut killeqanngitsumik

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

piisaasinnaallutillu katersisinnaapput inatsip iluani malitassat 1 miiteri atortussat tigummiinnartakkat atorlugit, nunatsinniilli annissinalerpat 1 kg annissinnaatitaalissagaat siunnersuutigineqarpoq.

Angallassisinnaatitaasulli ersarinnerusumik kikkuususaat allassimasariaqannginnerpat? Assersuutigalugu takornarialerisut aasaanerani tikittartut nunaqavissunit sulisorineqarlutik nunatsinnili najugaqavissuunngitsut aamma atorneqarsinnaatitaasappat?

Siunnersuummi tamakkiinerusumik:

Siunnersuut tunngaviusumik isumaqatigaarput, aamma aatsitassarsiorniarfissattut misissuiffissatut, paaaffissatut akuersissutigineqareersimasunut inatsit akuersissummik pissarsinermi nalaanni atuuttut atuutiinnarneqarsinnaanerannut tunngasortaa iluarisimaarparput. Eqqartuusivilersuusisinnaanermut tunngasut ersarissuunerat pitsaasutut oqaatigerusupparput, pinngortitamut avatangiisinullu tunngasumi inatsit atuuttut malinneqarnissaat iluarisimaarparput, minnerunngitsumik iluarisimaarparput inatsimmi inuit peqqissusaat akornuserneqassanngitsumik siunnersuuteqartoqarnera.

Inuit Ataqatigiinniit nunannaarutigivarput qineqqusaarutigisimasatta piviusunngortereernerata kingorna tassalu aatsitassanut inatsip allanngortittariaqarnera angusimaligarput maanna aatsitassarsiorniarlutik misissuijumasut amerlatsikkiartorneranik kinguneqartoq nuannaarutigalugu oqaatiginngitsoorusunngilarput, uumallu siunnersuutip tassa Najukkami aatsitassanut tunngasumik suliaqarnerit pillugit inatsisiliortoqalernera qilanaarluta kajumissuseqarlutalu pimoorulluinnarlugu suleqataaffigissavarput.

Immikkoortoq 26-i uunga oqaluuserisamut ilanngullugu oqaluuserisassanngortinneqarsimavoq, siunnersuutip immikkoortoq 25-imut

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

imminnut attuumassuteqarluinnarnera pissutigalugu, siunnersuutit
Aatsitassanut Inuussutissarsiutinullu ataatsimiititaliami suliarineqarnissaat
kissaatigaarput.

Naalakkersuisoq sulilluarsimaneranut qutsavigaara, aamma eqqaarusuppara
suliap uummap ingerlanneqarnerani tusarniaanerit ingerlalluarsimammagit
tamassumallu kinguneranik siunnersuut aamma tusarniaassutigineqarsimasut
tusarnaarlugit allanngortitsisarsimanagera qujamasuutigaarput.

Apeqqutit qulaanni taaneqartut ilanngullugit partillu allat isumaat tusareerutigu
ataatsimiititaliami suliarilluarneqarnissaa kissaatigaarput.

Qujanaq.